

ГЛИНАТА - ЕДНА УСМИВКА ПРЕЗ ВЕЧНОСТТА!

Според Библията Бог сътворил първия човек от кал. Ислямската космогония твърди, че първият човек е бил направен от три вида глина: червена, бяла и черна. Митологията на индианците муиски, населяващи Южна Америка, разказва, че първият мъж е бил създаден от глина, а първата жена - от тръстика.

„Земната“ архитектура след период на дълго забвение и пренебрежение отново се появява все по-настойчиво в света. Сега се използват основно две технологии:

- строителство с непечени глинени блокове, или както по-често ги наричаме „кирпич“. Ръчното им производство обаче е ниско производително и принадлежи на миналото. Пресите, които се използват за тази цел, сега са с капацитет от порядъка на 3000 блока на ден.

- строителство с трамбована глина.

При него влажната глинена смес се трамбова в кофраж на място. Предварително се полагат метални или дървени пръти за армиране на зидовете. Възможно е трамбоването да се извършва ръчно, но в съвременната практика най-често то става посредством торкретапарати.

Така изглеждат нещата технологично, но много по-интересни са те от философска, архитектурна, естетска, емоционална гледна точка. Някои от тези аспекти се опитваме да намерим в диалога с фондация „Гейполис“.

Какво правят хората, като загубят нещо?

Някои веднага започват да го търсят. Други оставят то само да ги намери.

Разбира се, зависи какво е нещото и колко спешно им трябва.

Обикновено в първия случай търсещите имат някакъв сериозен

мотив, който ги кара да бързат. А вторите вероятно си казват „кой знае откъде ми се смее сега това“ и спокойно изчакват да чуят „смеха“.

Интересно какъв би бил отговорът на същия въпрос от позицията на един творец, който по някакви причини е загубил търсенето?

Има много верни отговори, които той би могъл да даде, като „не му е дошло времето“ или „всичко ново е добре познато старо, с променена опаковка и цена“ или друга подобна сентенция. Но все пак идва ден, в който наглед случайно той съзира идеята или чува „смеха“ и се втурва ентузиазирано да преоткрива „доброто старо“ нещо, намерил търсенето. Новото може да е какво ли не - конструкция, схема, детайл, материал. Или, както най-често се случва - всичко заедно. Нещата винаги са свързани, но все пак има едно, което е първо. И съвсем не е задължително всички да вярват, че Бог* е сътворил първия човек от кал, за да признаят, че същият този човек, ставайки малко по-умен и смел, излизайки от пещерата и започвайки сам да строи подслона си, за своя първи дом е използвал единствено и само дадените му от природата материали. И е оцелял!

А глината със сигурност е била един от тях, поне на голяма част от територията нашето кълбо, Земята.

Би било най-малкото непрактично да се отрича прогресът. Напротив, животът недвусмислено доказва, че има много начини той да бъде използван в хармо-

ния с природата. И примерите за това са навсякъде.

Глината е строителен материал, използван много преди да възникне гумата архитектура.

Но тя е тук и сега и ще надживее много свои съвременни братя, сестри или врагове. Съчетана с други екологични компоненти, тя може и буди творческия порив и провокира находчивостта на мнозина архитекти, дизайнери, просто хора. Глината се използва успешно и като основен строителен материал. В наши дни се прилагат основно два метода на строеж - с трамбована глина и посредством кирпичени тухли. Достъпна и евтина, тя с лекота може да бъде използвана практично за построяване на всякакви обекти. Въпрос на търсене и въображение!

За щастие те не са липсвали на Рик Джой от Аризона, който майсторски и с много любов успява да превърне едно порутено предградие на Tucson, неговия град, близо до мексиканската граница, населено с бедно разнородно население, в едно истинско цветно бижу.

Запазвайки основната линия в традиционния за квартала архитектурен стил от началото на века, той успява

Фиг.1. Къщите са построени в пренаселена матрица от дворове и алеи, разпределение. Фиг. 2. Светлината в къщите се контролира с въображение и творчество. Фиг. 3. (прозорец с кактуси). Интериорът е пропит с топлината на дървото

